

моралната подкрѣпа на беззащитната рая и битовото оржие на тия, които ги притежаваха. Чрѣзъ тѣхъ голѣма частъ отъ народа си запази старата носия до началото на XIX-я вѣкъ, а което е по-важно, неговитѣ потомци съ потаенъ свободолюбивъ духъ до тогава, станаха и пионери на политическото ни свѣстяване. Бившитѣ войнишки заселища, дори и до освобождението ни, бѣха „хайдучки“, революционни, комитаджийски огнища. Сливенъ безспорно е най-видниятъ имъ прѣдставителъ.

За да свършимъ тоя параграфъ, остава да видимъ, какво е било облѣклото на старитѣ сливенци, принадлежаци къмъ казанитѣ до тукъ войнишки институти. Въпросътъ е деликатенъ, защото засѣга слѣдитѣ на старобългарската носия въ Сливенъ, измѣняваѣа постепенно и прошарвана съ оттѣнъци отъ турската. Народнитѣ ни умотворения съвсѣмъ посрѣдствено засѣгатъ носията ни. По-сигуренъ източникъ въ тѣзи посока сж обреднитѣ и свадбени стари обичаи. Въ стари сливенски пѣсни се споменаватъ имена на облекла, които и самитѣ пѣвци не разбиратъ. Въ нѣкои западни илюстрации на стари пжтешественици се срѣщатъ интересни български носии. Турцитѣ, които не бѣха индустриаленъ народъ, заеха много кройки и материи отъ българитѣ, които бѣха най-индустриалния народъ въ П-ва (думи на пжтешественика Мюлеръ, като говори за българската жена). Богатитѣ, роскошни облѣкла на висшитѣ турски сановници сж били въ по-голѣмата си частъ не самобитни, а копирани образци отъ побѣденитѣ християнски боляри и властелини. М. Азийскитѣ пълчища, когато нахлѣтаха въ П-ва, бѣха едва ли не голи ¹⁾. Ямурлукътъ е билъ най-раскошната имъ примѣна. Сливенци до скоро помняха голитѣ зейбеци. Самъ Саадединъ, пишуцъ за падането на Ямболъ (1366 г.) и т. н. турски грабежи въ югоизточна България, намеква за обстоятелството, че турцитѣ сж имали прѣдъ очи да грабятъ дрѣхы и роби. Гра-

¹⁾ Това се потвърдява отъ стари западни пжтешественици въ Азия, като напр. англичанина Maundeville (1322—1356), Брокйеръ (1432—1433), Maundrelle (1697 г.) и т. н. Ср. T. Wright, *Early travels in Palestine*, London. 1848. Турскитѣ кжщи сж били тенти, чадъри (шатри). До господството на селджуцитѣ, турцитѣ бѣха сжщински номади. До скоро м.-азийскитѣ тюркмени бѣха такива.